

Παιδαγωγική της Επιχειρηματικότητας στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Κωνσταντίνος Φούσκας,
Αναπληρωτής Καθηγητής Ψηφιακής Επιχειρηματικότητας και
Τεχνολογικής Καινοτομίας
Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής
Επιστημονικός Υπεύθυνος Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Οι πιέσεις για επιχειρηματικότητα στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Παγκόσμιος ανταγωνισμός και «αγορές»
Καινοτομία βασισμένη στη γνώση
Υψηλού επιπέδου εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό
Επιχειρηματικές δεξιότητες

ΦΟΙΤΗΤΕΣ

- Απασχόληση και σταδιοδρομία
- Επιχειρηματικές δεξιότητες
- Μάθηση με βάση την εμπειρία
- Συνεχής μάθηση

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

- Ψηφιακά μέσα
- Γνώση χωρίς σύνορα
- Ανοιχτά και μεγάλα δεδομένα
- Ανοιχτή πρόσβαση στην έρευνα

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Ανάπτυξη υψηλής τεχνολογίας
- Απασχόληση και εργασιακή ανάπτυξη
- Κοινωνική κινητικότητα
- Κόμβος τοπικής/περιφερειακής ανάπτυξης

Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας σε Αριθμούς

63 Χρόνια
Λειτουργίας

8 Τμήματα
39 Προγράμματα
Μεταπτυχιακών Σπουδών

Φοιτητές

14361 Προπτυχιακοί
Φοιτητές
3549 Μεταπτυχιακοί
Φοιτητές
& Υποψήφιοι Διδάκτορες

Προσωπικό

200 Μέλη ΔΕΠ
73 ΕΕΠ - ΕΔΙΠ -
ΕΤΕΠ

Δυναμική Παρουσία

- ✓ Σημαντικές Συνεργασίες
- ✓ Διασύνδεση με την αγορά και την τοπική κοινωνία
- ✓ Στόχος οι καινοτόμες προσεγγίσεις και συνεχής βελτίωση

Ανάπτυξη δεξιοτήτων
και διασύνδεση με
την αγορά εργασίας

Επιχειρηματική
εκπαίδευση

Υποστήριξη
επιχειρηματικών
ιδεών

Χάραξη
στρατηγικής και
όραμα

Υποστήριξη
έρευνας και
δημιουργία
Spin-out

Άξονες Δράσεων στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση

- ▶ Χάραξη στρατηγικής και όραμα σχετικά με την επιχειρηματικότητα
- ▶ Επιχειρηματική εκπαίδευση
- ▶ Ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων και διασύνδεση με την αγορά εργασίας
- ▶ Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών
- ▶ Υποστήριξη έρευνας και δημιουργία Spin-out του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Χάραξη στρατηγικής και όραμα σχετικά με την επιχειρηματικότητα

- ▶ Η ισχυρή ηγεσία και η στρατηγική είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη μιας επιχειρηματικής και καινοτόμου κουλτούρας.
- ▶ Πολλά ιδρύματα περιλαμβάνουν τις λέξεις «επιχείρηση» και «επιχειρηματικότητα» στις δηλώσεις αποστολής τους
- ▶ Η στρατηγική αυτή δεν μπορεί να περιλαμβάνει δράσεις μόνο εσωτερικά στο ίδρυμα. Πρέπει να λαμβάνει υπόψη της:
 - ▶ την ενσωμάτωση της επιχειρηματικότητας σε τοπικό περιφερειακό πλαίσιο
 - ▶ την αξιοποίηση των μοναδικών ικανοτήτων του ιδρύματος
 - ▶ την αναγνώριση των επιχειρηματικών τάσεων σε διεθνές επίπεδο και την χάραξη μιας μοναδικής στρατηγικής με έμφαση στην διαφοροποίηση και ενδυνάμωση του δυναμικού του
 - ▶ την αξιοποίηση όλων των μελών του (ανοιχτή στρατηγική)

Πόροι και εργαλεία ανάπτυξης για την χάραξη στρατηγικής

Για να υποστηρίξει ένα ίδρυμα τους στρατηγικούς του στόχους, πρέπει να υπάρχουν βασικοί πόροι, όπως χρηματοδότηση και επενδύσεις, άνθρωποι, τεχνογνωσία και γνώση και συστήματα κινήτρων για τη διατήρηση και την ανάπτυξη της ικανότητάς του για επιχειρηματικότητα.

Εσωτερικά εργαλεία

- ▶ Προώθηση Παραγωγής της Έρευνας
- ▶ Πρόγραμμα ερευνητικών επιχορηγήσεων - θεματική κατηγορία: “φύλο και πολιτικές ισότητας”
- ▶ Δημιουργία Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας
- ▶ Δημιουργία Industrial Advisory Boards

Εξωτερικά εργαλεία

- ▶ Υποστήριξη Δράσεων Στήριξης της Επιχειρηματικότητας, Καινοτομίας και Ωρίμανσης για την Αξιοποίηση της Ερευνητικής Δραστηριότητας και των Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών που αναπτύσσονται στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης»
- ▶ ΑΞΟΝΑΣ Α: Ωρίμανση του Οικοσυστήματος Μεταφοράς Τεχνολογίας στην Ελλάδα
- ▶ ΑΞΟΝΑΣ Β: Χρηματοδότηση Λειτουργίας Δομών & Δράσεων Μεταφοράς Τεχνολογίας
- ▶ Νέο θεσμικό πλαίσιο των εταιρειών-τεχνοβλαστών (spin-offs) ν. 4864/2021

Επιχειρηματική εκπαίδευση

- ▶ Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα περιλαμβάνει την εξερεύνηση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και την αξιοποίηση τρόπων τόνωσης της επιχειρηματικής σκέψης.
- ▶ Σημαντικός αριθμός μαθημάτων επιχειρηματικότητας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών
- ▶ Συμμετοχή φοιτητών σε δράσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής σκέψης όπως διαγωνισμούς, σεμινάρια και διαλέξεις
- ▶ Ερευνητικά προγράμματα στοχευμένα σε επιχειρηματικότητα
- ▶ Η εκπαίδευση δεν περιορίζεται φυσικά μέσα στα όρια του ιδρύματος

Επιχειρηματική εκπαίδευση από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

**Εκπαίδευση στις
Επιχειρηματικές
Ικανότητες:
Fashion
Entrepreneurs**

Ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων / Διασύνδεση με την αγορά εργασίας

- ▶ Δεν είναι μόνο η γνώση για την επιχειρηματικότητα, αλλά και η έκθεση σε επιχειρηματικές εμπειρίες και η απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την ανάπτυξη επιχειρηματικής σκέψης.
- ▶ Συνδυασμός μαθημάτων και δράσεων επιχειρηματικότητας με υλοποίηση δράσεων σχετικά με ανάπτυξη επιχειρηματικής σκέψης σε άλλα μαθήματα και δράσεις
- ▶ Η ανταλλαγή γνώσεων είναι ένας σημαντικός καταλύτης για την καινοτομία, την πρόοδο της διδασκαλίας και της έρευνας αλλά και την τοπική ανάπτυξη.
- ▶ Η ανάπτυξη συνεργασιών με τον επιχειρηματικό κόσμο προετοιμάζει καλύτερα τους φοιτητές για να αναπτύξουν επίκαιρες δεξιότητες για την αγορά εργασίας αλλά και να χαράξουν επαγγελματική πορεία σύμφωνα με τις γνώσεις αλλά και τα «θέλω» τους!
- ▶ Ένα ΑΕΙ θα έπρεπε ιδανικά να λειτουργεί ως μέρος ενός ευρύτερου οικοσυστήματος επιχειρηματικής υποστήριξης και ανάπτυξης επιχειρηματικής σκέψης.

Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών

- ▶ Τα ΑΕΙ οφείλουν να βοηθήσουν τους φοιτητές, τους αποφοίτους και το προσωπικό να εξετάσουν την έναρξη μιας επιχείρησης ως επιλογή σταδιοδρομίας.
- ▶ Μέσα από σχετικές δράσεις είναι σημαντικό να βοηθήσουμε στην ανάπτυξη επιχειρηματικής σκέψης που αναγνωρίζει τις επιχειρηματικές ευκαιρίες
- ▶ Παράλληλα τους εμπορικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς στόχους ή τους προσωπικούς στόχους που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές φιλοδοξίες και προθέσεις.
- ▶ Για όσους αποφασίσουν να ξεκινήσουν μια επιχείρηση ή άλλο είδος επιχείρησης, μπορεί στη συνέχεια να προσφερθεί βοήθεια για τη ανάπτυξη, την αξιολόγηση και την εφαρμογή της ιδέας, την οικοδόμηση των απαραίτητων δεξιοτήτων για επιτυχημένη επιχειρηματική δράση και την ανάπτυξη ομάδων και πρόσβαση σε χρηματοδότηση και δίκτυα.

Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών με την αξιοποίηση της τεχνολογίας

- ▶ Τα ΑΕΙ θα πρέπει να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει ο ψηφιακός μετασχηματισμός και να θεωρούν τις ψηφιακές τεχνολογίες ως βασικό παράγοντα ανάπτυξης.
- ▶ Αυτό προϋποθέτει την ενδυνάμωση της ψηφιακής ικανότητα των ΑΕΙ για την υποστήριξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας αλλά και την αξιοποίηση τους για ανάπτυξη δράσεων πέρα από τα στενά γεωγραφικά τους όρια.
- ▶ Η διαδικασία ενσωμάτωσης μιας διεθνούς ή παγκόσμιας διάστασης στο σχεδιασμό και την παροχή εκπαίδευσης, έρευνας και ανταλλαγής γνώσεων είναι σημαντική για την στρατηγική των ΑΕΙ καθώς βελτιώνει την ανταλλαγή γνώσης και εισάγει εναλλακτικούς τρόπους σκέψης και αμφισβητεί τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας.

INFUSSE

DIGITAL
ENTREPRENEURIAL SKILLS
FOR UNIVERSITY
EDUCATION

Αξιοποίηση έρευνας και δημιουργία Spin-out μέσα από το Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας

- ❖ Σημείο επαφής μεταξύ του Ερευνητικού Οργανισμού και της Αγοράς
- ❖ Αποτελούν τμήμα του Ερευνητικού Οργανισμού
- ❖ Κύριες αρμοδιότητές τους:
 - ▶ Η εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων
 - ▶ Η διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας
 - ▶ Η δημιουργία εταιρειών τεχνοβλαστών
 - ▶ Η παροχή υποστήριξης για επιχειρηματική ανάπτυξη και πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις
 - ▶ Η δικτύωση με τις επιχειρήσεις και τους φορείς
- ▶ Ιδιαίτερη έμφαση θα δίνεται στην προώθηση της έρευνας και της παραγόμενης τεχνογνωσίας σε καινοτομικά προϊόντα και υπηρεσίες που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και βοηθούν στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Για ποιο σκοπό όμως να γίνουν όλα αυτά;

- ▶ Επιχειρηματικότητα των φοιτητών / αποφοίτων
- ▶ Αποτελεσματικότητα διδασκαλίας και διασύνδεση με την αγορά εργασίας
- ▶ Συμβολή στην τοπική οικονομική ανάπτυξη
- ▶ Σημαντικό αντίκτυπο στη διεθνή επιχειρηματικότητα και στην οικονομική ανάπτυξη
- ▶ Βελτίωση της ικανοποίησης των φοιτητών/ερευνητών/ διδασκόντων

Προτάσεις ανάπτυξης

Σε ιδρυματικό επίπεδο

01

Ανάπτυξη στρατηγικού πλάνου

Κεντρικός συντονισμός και στρατηγικό πλάνο για την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας. Δημιουργία ομάδας στρατηγικού σχεδιασμού

02

Διδασκαλία / Εκπαίδευση

Δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων επιχειρηματικότητας σε προπτυχιακό/ μεταπτυχιακό αλλά και δια βίου μάθησης

03

Πρώθηση επιχειρηματικότητας

Διοργάνωση εσωτερικών διαγωνισμών και υποστήριξη για συμμετοχή σε λοιπούς / Κέντρο Υποστήριξης Επιχειρηματικότητας

04

Ανάπτυξη έρευνας και επιχειρηματικότητας

Διοργάνωση συντονισμένων εσωτερικών εκδηλώσεων / Mentors
Υποστήριξη ερευνητών
Σύνδεση με χρηματοδότηση
Διδακτορικά, Ερευνητικά Έργα, Εργαστήρια

Προτάσεις ανάπτυξης

Εξωστρέφειας

01

Συνεργασία με Φορείς του Επιχειρηματικού Οικοσυστήματος

Συνεργασία με Start-ups/ εδραιωμένες επιχειρήσεις/ οργανισμούς/ ερευνητικά κέντρα / δημόσιους φορείς

02

Διεθνείς Συνεργασίες/ Δικτύωση

Συνεργασία με λοιπά ακαδημαϊκά ιδρύματα / Συμμετοχή σε σημαντικές εκδηλώσεις επιχειρηματικότητας (Ελληνικές και διεθνείς)

03

Δράσεις Μεταφοράς Τεχνολογίας

Συνεργασίες με κέντρα αριστείας του εξωτερικού
Ανάδειξη και εμπορευματοποίηση καινοτόμων υπηρεσιών / τεχνολογιών / προϊόντων/ μεθοδολογιών

Σας ευχαριστώ πολύ